

Un sopar a la manera del 'Tirant'

Un àpat medieval en honor del cavaller Tirant amb l'assistència d'autoritats d'arreu dels Països Catalans, va posar punt i final als actes en commemoració del cinquè centenari de la novel·la a Perpinyà.

Reunits en el marc prestigiós de la Capella de Sant Domènec de Perpinyà, més de dues-centes persones van seure a la taula del Tirant i de l'emperador de Constantinooble per compartir un sopar medieval preparat per Eliana Thibaut Comelade amb la complicitat de dos xefs rossellonesos, Joan Claudi Vila i Joan Claudi Lopez.

Precedit per un mercat medieval format per comerciants, vinaters, artesans amb vestits d'època, al qual van acudir nombrosos visitants, el sopar del Tirant va posar el punt final a una sèrie d'actes organitzats entre el 8 i el 12 d'octubre pel Centre de Documentació i d'Animació de la Cultura Catalana de l'ajuntament de Perpinyà amb motiu del cinquè centenari de la publicació de l'obra de Joanot Martorell *Tirant lo Blanc*.

Acte prestigiós i solemne per excel·lència, el sopar medieval, en què no va faltar cap ni un dels ingredients gastronòmics protocolaris i festius d'un àpat de l'edat mitjana, estava presidit pels personatges de la novel·la de Joanot Martorell, interpretats per a l'ocasió pels estudiants de català de la Universitat de Perpinyà. Així, fent costat a la parella imperial, a Carmesina i a Tirant, als cavallers, prelats i altres ambaixadors musulmans, Joan Guitart, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Pau Alduy, l'alcalde de la ciutat; Jesús Huget, director general de política Lingüística de la Generalitat valenciana i la resta dels representants de les nostres actuals institucions van acceptar de bon grat fer els segons papers i sotmetre's

als imperatius senyorials d'aquesta reconstitució històricogastronòmica. Nombrosos intel·lectuals, autors i responsables d'associacions culturals dels Països Catalans també van acudir a aquesta cita. Molts dels autors d'adaptacions modernes al Tirant, com també Josep Piera, per l'ajuntament de Gandia.

Tot i el preu selectiu de les places (unes 7.500 pessetes), al cap de pocs dies de ser a la venda, no en va quedar cap i són molts els que es van quedar fora. Pel que fa als privilegiats, era poc més de dos quarts de nou del vespre quan els primers van començar a entrar a la capella de Sant Domènec, un recinte gòtic del segle XIII que oferia un marc incomparable per a aquest viatge en el temps, convidats per la música dels grallers de Banyoles. En entrar, un majordom anunciava el nom i cognom det tots els convidats i, a més, un títol nobiliari tret del *Tirant* que l'organització els havia triat per a l'acte.

Tot i amb això, els més desconcertats per tot aquest cerimonial van ser, sens dubte, els catalans del Principat, els valencians i els mallorquins, que eren nombrosos aquest vespre, i que no donaven crèdit als seus ulls de tant de fast i solemnitat; una impresió accentuada pel decorat barroc, les tapisseries, i la immensa taula en forma de U, il·luminada per desenes de candelers i llums d'oli.

Pel que fa als rossellonesos, semblaven totalment en el seu element. Cal dir que l'art de la taula i del bon menjar és una de les tradicions que millor s'han conservat en aquestes

terres. A més a més, contràriament al que es podria pensar, els nord-catalans, tot i ser ciutadans de la república francesa des del 1789, han guardat una certa nostàlgia pel temps passat, per un temps que imaginem més que coneixen, ja que l'escola francesa s'ha encarregat d'amagar-los aquesta història en què Perpinyà, com a vila més septentrional del regne d'Aragó o com a capital territorial del regne de Mallorca, va ser una ciutat rica i pròspera, tot el contrari del que és avui dia.

Al cap d'una hora, una vegada col·locat tothom, els plers del gust i de la boca podien per fi succeir els de l'oïda i de la vista. Així, les coquetes fines de greixellons i de bledes amb unes llesquetes de senglar del Vallespir i la salsesta d'alfàbrega, els peixos de Portvendres amb eruga i cigrons ametllats, les escudelles de préssecs de Prada amb pólvora de duc, són algunes de les 14 receptes elaborades per Eliana Thibaut Comelade a partir de textos medievals d'Eiximenis i d'Arnau de Vilanova.

Així, una vegada detallades les receptes en veu alta, i sota els aplaudiments d'una sala acollonida, es va fer volta d'honor del senglar, del peix espasa i de l'aviram reconstituït sobre un llit de flors portat per quatre vailets. Milers de plats, sortits directament dels fogons de la història, van començar a desfilar davant de les taules, servits per tota una companyia de vailets, en una mena de coreografia ordenada i dirigida per Maria Josepa Vila. Per continuar la tradició, tots aquests menjars reials

eren presentats en uns plats de pasta de pa seca i posteriorment eren recollits en una pañera reservada als pobres i als gossos. En cada intermedi la música medieval i uns esquetxos teatrals van assegurar l'animitació del sopar. Sobtadament, apareixien dos cavallers, espasa en mà, els ulls embenats, buscant-se per lluitar, se suposa. De cop i volta sona un telèfon, arriba un vailet amb telèfon sense fil que dona a un dels cavallers el qual marxa de la sala contestant al seu corresponsal. Anacronisme, ficció i realitat es barregen i se succeeixen fent somriure els més indulgents. Al final tot un equip de filmació surt dels bastidors. S'entén millor la broma. ¿és tractava del rodatge d'una pel·lícula dels Montí Piton? No del tot, es tractava del *Coretpus*, un espectacle original, creat i estrenat expressament per a la diada del Tirant pels Babus de Banyoles. Finalment, cap a les dues de la matinada, tal com ho va escriure Martorell, el sopar es va acabar amb un ball medieval a què tots els presents van ser convidats.

Així es va clausurar la setmana del Tirant de Perpinyà que amb aquesta iniciativa es va associar a la campanya L'any del Tirant iniciada ara fa divuit mesos. Tant les conferències com els espectacles musicals i teatrals van comptar amb una nombrosa assistència, i en particular el dimecres 9 d'octubre, amb més de 200 infants en la interpretació de la peça, *Eh! Tirant* de la companyia valenciana Pluja Teatre.

Pere Codonyan